XEROPHYTA

Contactblad van de afdeling Wageningen e.o. **Jaargang 30 no 4**
(opgericht 1 mei 1955) **Oktober 2026**

Afdeling ‘ Wageningen en omgeving’ van Succulenta,
Koninklijke Nederlandse vereniging van liefhebbers van cactussen en andere vetplanten

In Memoriam Elly van Die - van Wijnen

Op vrijdag 29 mei hebben we op de natuurbegraafplaats Heidepol in Arnhem afscheid genomen van ons erelid Elly van Die die op 21 mei op 96-jarige leeftijd is overleden. Voor de jongere leden, en dat is dus iedereen, is het goed Elly's verdiensten kort te schetsen. Want als iemand de titel erelid verdiend heeft was zij dat wel, ze heeft namelijk ontzettend veel voor de afdeling Arnhem (nu Wageningen e.o) en de landelijke vereniging betekend.
Nadat ze in 1979 lid geworden was van de afdeling werd ze gelijk actief, ze was altijd aanwezig en bereid taken op zich te nemen en toen ik wegens andere activiteiten met het secretariaat stopte nam ze dit in 1980 over. Later was ze behalve secretaris ook nog penningmeester van onze afdeling, zat een aantal jaren in het landelijk bestuur waarvoor ze onder meer de verenigingsartikelen verzorgde. Daarnaast bestierde ze vele jaren de legendarische instelling van Succulenta "Ruilen zonder huilen", die destijds op verzoek leden pakketten met cactussen en vetplanten verstrekte en die in die tijd door drie andere leden van onze afdeling werd verzorgd.
Voor al die activiteiten werd zij daarvoor bij haar afscheid van het hoofdbestuur in 1994 dan ook tot lid van verdienste van de landelijke vereniging benoemd. Ze bleef in het afdelingsbestuur tot ons aller Chris haar in 2011 opvolgde. Elly hield behalve van cactussen, zoals de geslachten Mammillaria, Rebutia, en Turbinicarpus ook van "de andere vetplanten" als Agave, Haworthia, Aloë en Gasteria maar vooral Haworthia's hadden haar liefde.
Elly is geboren in Nederlands-Indië en heeft haar leven lang die cultuur erg gewaardeerd, ze had trouwens al jong belangstelling voor planten in het

algemeen en cactussen in het bijzonder, niet alleen haar grootouders hadden wat cactussen maar haar beroep van botanisch analist hielp daarbij ook. Daarbij trouwde ze nog met een bioloog waardoor die belangstelling verdiepte. Eerst woonde ze in Bennekom maar sedert 1972 woonde ze met man en vier kinderen in een deels zelf neergezette bungalow in een bosperceel in Lunteren. Daar voelde ze zich senang en vrij, had een grote moestuin en prachtig aangelegde siertuin die ze driftig onderhield. In de grote tuin was verder voor van alles plaats, een grote stalling, extra woonruimte voor eventuele logées, dieren zoals een paard en een hond, en natuurlijk na eerst een muurkasje te hebben gebouwd eindelijk haar grote droom: een kas van 6x6 meter. En actief als ze was volgde ze meteen maar een cursus metselen zodat ze daarin een grote plantenbak kon maken, ging cactussen zaaien en repareerde, bouwde en timmerde van alles en nog wat in en om het huis, want niets doen was inderdaad niets voor haar.
Ook reizen vond ze fantastisch, samen met afdelingslid Henny Mol bezocht ze allerlei uithoeken van de wereld, zoals Indonesië en India, was aanwezig bij ieder verenigingsreisje waarbij ze volop genoot, niet alleen van de nieuw aangeschafte planten, maar ook van de gezelligheid en het lekkere maal wat we tussen de middag genoten zoals ze heerlijk kon smikkelen van verse asperges in Duitsland. Daarnaast was haar bakkunst legendarisch, voor de sinterklaasbijeenkomst bakte ze de heerlijkste gevulde speculaas.
De laatste jaren liet haar gezondheidstoestand het niet meer toe dat ze onze bijeenkomsten bijwoonde, ’s avonds autorijden ging niet meer, het aanbod om haar op te halen vond ze voor een enkele keer prima, maar ze wilde zelfstandig blijven, van niemand afhankelijk zijn of tot last, net zoals haar wens alleen in haar woning in het bos in Lunteren te willen blijven wonen, hoewel haar kinderen dat eigenlijk onverantwoord vonden.
Toen dat uiteindelijk toch niet meer ging verhuisde ze naar een zorgcentrum in Ede waar na een half jaar een einde kwam aan een rijk, actief en toegewijd leven. Het afscheid vond plaats in stijl, in een gemoedelijke sfeer met lekkere Indische hapjes, fluitmuziek door haar dochter met een vriendin, een barrista met lekkere koffie, alles in een zeer ontspannen sfeer.
Elly is 96 jaar geworden, het was een voorrecht om haar gekend te hebben..

Coert van Dijk

Bijeenkomst 11 juni

Er zijn 9 leden aanwezig, er zijn geen mededelingen.

Erik Hess heeft een mooi bloeiende Eriocereus jusbertii meegenomen, een plant die meestal gebruikt wordt als onderstam bij het enten. De plant is gezaaid op 16 juni 2017 en heeft 3 jaar geleden voor het eerst gebloeid, dat doet hij vanaf 18.00 uur en een dag lang. Ieder jaar komen er meer bloemen en later bessen. Ook de plant van de maand wordt gepresenteerd door Erik, hij heeft een powerpointpresentatie gemaakt over Puya mirabilis, een bromelia.

Na de pauze laat Eric van Workum een video zien over het reilen en zeilen van zijn bedrijf. De video is ruim 20 jaar geleden opgenomen door het videoteam van een bejaardenhuis, de makers zijn gedurende 1 jaar regelmatig opnames komen maken.
Het hele proces begint natuurlijk met het zaaien, vroeger met 1000 zaden per kistje maar nu nog maar 660. Het kiempercentage is gemiddeld 50%. De zaaisels worden onder plastic geplaatst dat na het kiemen geleidelijk omhoog gaat maar ’s avonds worden ze weer afgedekt. Door minder zaad per kistje te gebruiken kunnen planten groter groeien zodat er ook minder verspeend hoeft te worden.
Sommige soorten worden gestekt zodat de moederplant bossig kan uitgroeien, de koppen kunnen na drogen ook weer opgepot worden. We zien ook de potjesvulmachine aan het werk die de potjes met substraat vult zodat de stekken er in gezet kunnen worden.
Eric geeft zijn planten van boven af water, tegenwoordig regenwater, met de hand, zodat hij de planten ziet en kan kijken waar water nodig is. Er is een bassin dat 200 kuub water kan bevatten, in de kas is een voorraad van 25 kuub die alvast kan opwarmen. De planten krijgen 3 x per jaar kunstmest.
De planten gaan naar de veiling in Ede, Aalsmeer en Duitsland via een transporteur, dat gebeurt ’s nachts omdat de planten voor 4.00 uur aangeleverd moeten worden.
Als insecticide gebruikt Eric deltamethrin (Decis), dat een nawerking van enkele weken heeft en Captan half mei en half oktober preventief voor schimmels.

Dan worden nog een aantal meegebrachte planten besproken:

Erik heeft een mammillaria die al 10 jaar niets doet, de plant is hier en daar beschadigd maar niet dood. Advies: nieuwe grond, nat maken, buiten zetten, kunstmest.
Een lobivia met schildluis kan behandeld worden met spiritus + sop, of met een sterke straal afspuiten en buiten zetten.
Stephen heeft een grote cristaat van Hildewintera aureospina waarvan hij een dood stukje heeft weggehaald, daar is een nieuwe normale scheut gevormd. Advies: de scheut weghalen.

Plant van de maand: Puya mirabilis

De grootse bromelia is Puya raimondii : kan 50 tot 70 jaar oud worden met een bladrozet van max. 3 m in diameter. De bloemtros kan 9 tot 10 meter hoog worden met duizenden roomwitte bloemen met feloranje meeldraden. De plant bloeit slechts 1 keer.

Puya mirabilis

Puya mirabilis is kleiner en groeit in de Andes op de grens van Bolivia en Argentinie op rotsachtige hellingen en open bergterrein op ongeveer 2000-2500 m hoogte.
Erik heeft voor deze plant gekozen omdat zijn broer steeds zaden meebrengt van zijn reizen, zo ook van Puya mirabilis een portie met minstens 3000 zaden

en Erik heeft deze gezaaid in voorjaar 2025. Het is een lichtkiemer bij 15-20° C en heeft een kiempercentage van meer dan 50%. Vanuit een ongeveer 50 cm hoge stevige pol lancetvormige, iets gestekelde bladeren groeien stevige wasachtige purpergrijze stengels die bij een hoogte van 90cm tot 15 trompetvormige limoengele bloemen geven. Het is de enige Puya die al het jaar na zaaien kan bloeien.

Verzorging: de plant heeft zeer veel licht nodig, het liefst volle zon. In de zomer royaal water, maar laten opdrogen en in de winter koel en duidelijk droger. Goede ventilatie en liever te droog dan te nat. De planten staan het best in een diepe pot met een mineraal, snel drainerend substraat.
Erik heeft een aantal zelfgezaaide planten meegenomen voor de liefhebber.

Chris Geris

Zomeravondbijeenkomst op 13 augustus 2026

Voor de traditionele zomeravondbijeenkomst waren we deze keer te gast bij Coert en Kathelijne van Dijk in Overberg, in de provincie dus. Ondanks dat het deze keer op de dertiende plaats had waren de weergoden ons toch weer gunstig gezind, we hadden dus een lekkere droge, zonnige zomeravond. Traditioneel staat bij deze bijeenkomst de gezelligheid centraal, waarbij partners of andere familieleden van harte welkom bij zijn. Dat had voor een leuke opkomst gezorgd in totaal waren we met 16 mensen.
Helaas konden een aantal leden er niet bij zijn, Stephen had andere verplichtingen en Lies en Wilbert waren wegens gezondheidsredenen afwezig. Wie er wel waren? Ben Tänzer natuurlijk, hij had Lo zelfs uit paardrijden naar IJsland gestuurd om eens van een rustige avond te kunnen genieten. De afdeling Nijkerk was compleet: Erik Hess was er en had behalve Bert Westerhuis, nu ook zijn partner Ada meegenomen. Met een cactus op haar gericht zei ze zelfs dat als het maar niet over die rare planten zou gaan ze zelfs lid zou kunnen worden.
Ook Evert Weijman had zijn Jannie meegenomen om een beetje op hem te letten zodat hij niet weer met al te veel planten zou thuiskomen en ook Jannie amuseerde zich opperbest. Ook de andere Evert, ene Verschoor was er bij en

ondanks het feit dat hij meer Haworthionees dan Cactofiel is, vond zelfs hij het interessant en gezellig.
Ook Johan was als vast onderdeel van de inventaris van onze club uiteraard aanwezig en praatte honderduit, gelukkig was hij lichamelijk na een lastige periode gelukkig weer veel mobieler. Eric van Workum en Rina hadden, ondanks dat het voor hun een heel erg drukke pluktijd is toch de tijd vrij gemaakt om te komen om zo Overberg eens te zien, dat viel hoorden wij, niet tegen. John was weer onder toezicht van zijn Agnieszka aanwezig en had een grote zuilcactus in stukjes gesneden om zo iedereen van een stekje, zeg maar grote stekken te voorzien. Ondanks de zeer vele en zeer grote stekken maakte zich het bekende verzamelaarsvirus van menig lid meester, we willen allemaal de mooiste en veel meer.

Uiteraard waren ook onze onvolprezen secretaris Chris Geris en voorzitter Peter van de partij waardoor de gehele harde kern van cactussupporters aanwezig was.

Nadat Coert iedereen welkom geheten had en de spelregels voor verdere zelfbediening had geprobeerd uit te leggen, kon de eigengemaakte pruimentaart met koffie of thee genuttigd worden en nam Peter de leiding van de avond verder stevig in handen.
Coert en Kathelijne kregen van het bestuur voor de gastvrijheid een prachtige grote Orostachys aangeboden en vele leden hadden ook plantjes, boeken, bonbons, koekjes etc. meegenomen, waarvoor hartelijk dank, maar om te kopen zijn Coert & Kathelijne toch echt niet (zeggen ze?!?). Toen ter verhoging van de feestvreugde meegenomen planten in een gratis verloting onder de leden verdeeld werden bereikte de stemming een hoogtepunt. Daarna verliep de avond verder heel geanimeerd, de rommelige maar uitgebreide verzameling cactussen, vetplanten enzovoorts van C & K werd uitgebreid bekeken en becommentarieerd. Ook voorzagen een fiks aantal leden zich van verse bims zodat die arme oudjes het niet iedere keer naar Wageningen hoeven te transporteren. En hoewel het nog lang gezellig bleef met een hapje en een drankje gingen de leden toen het duister ingevallen was allemaal toch nog enigszins op tijd naar huis.

Coert van Dijk

Wie is Wie: Bert Westerhuis

Mijn naam is Bert Westerhuis en ik ben 69 jaar. Samen met Margriet wonen we met veel genoegen in Nijkerk. Al 45 jaar gelukkig getrouwd. We hebben drie kinderen en drie kleinkinderen. Van hen genieten we enorm.

Na het VWO ben ik naar de Sociale Academie gegaan. Daarna de militaire dienstplicht en vervolgens aan de slag als maatschappelijk werker. Hierna de overstap gemaakt naar het management van zorg (VVT en GGZ). Ik mocht als directeur/manager leidinggeven aan verzorgingshuizen, verpleeghuizen, dagbestedingscentra, thuiszorginstellingen/-afdelingen, woonleefgemeenschap verslaafde mannen en poliklinieken voor ambulante behandeling. Dit vak heb ik op meerdere plaatsen, bij meerdere organisaties en meerdere locaties/afdelingen met veel plezier uitgeoefend. In deze periode heb ik een universitaire studie arbeids- en organisatiepsychologie gestart en afgerond.

Naast mijn werk heb ik altijd vrijwilligerswerk gedaan, verschillende dingen. Nu secretaris van een kerkbestuur en tot voor kort op de hulplijn van 113 Zelfmoordpreventie. ‘Bouwen & Verbinden’ is mijn motto.

Bij ons thuis in Vlaardingen stonden al cactussen voor het raam en bij de verhuizing naar Apeldoorn kocht mijn vader een kas. Een prachtig cederhouten exemplaar. We kochten toen cactussen bij Edelman in Boskoop. Ik herinner me nog de cactusbeurs in Zutphen waar we met kratjes naar toe gingen om planten te (ver)kopen of te ruilen. We waren lid van Succulenta. Onze oudste zoon overigens ook. Drie generaties cactusliefhebbers, hoe leuk is dat.

Toen Margriet en ik trouwden heb ik een aantal planten van thuis meegenomen en in een klein muurkasje op het balkon van ons huis in Bunschoten gezet. Bij elke verhuizing kregen we een grotere kas, naar Lunteren en vervolgens naar Nijkerk, telkens een maatje groter. Heel groot is de kas echter nog steeds niet; wel prettig overzichtelijk.

Ik geniet van mijn cactussen, met hun fraaie bedoorning, prachtige bloemen en hun verscheidenheid in vorm en voorkomen. Elke keer weer feest als zij na de rustperiode weer wakker worden. De geslachtsnamen van de gangbare soorten weet ik over het algemeen; de soortnamen meestal niet. Mijn verzameling is gevarieerd. Allerlei soorten vinden bij mij hun thuis.
Andere hobby's zijn wielrennen en fotograferen. Vogels spotten vind ik ook mooi om te doen. De natuur is wonderschoon en daar kan ik van genieten.

Vraag en aanbod

Er is weer nieuwe bims te verkrijgen.
De prijs per 10 liter van de bekende 0-5 mm bims is € 4,25 die van de nu ook beschikbare grovere variant 2-7 mm € 2,75. Het is af te halen bij Coert van Dijk of via een mailtje of telefoontje mee te laten brengen naar de verenigingsavond. coertdijk@gmail.com 0343-481508

Activiteitenkalender

8 oktober: grote najaarsverloting

12 november: Peter, John en Wilbert laten ons kennis maken met het geslacht Sansevieria

10 december: quiz door Lisa van Malssen

Kopij gevraagd: kopij voor het decembernummer van Xerophyta graag uiterlijk 30 november inleveren.

Contact: Chris Geris, tel: 0318-417319, email: chrisgeris53@gmail.com

Lidmaatschap: Contributie afd. Wageningen e.o.: € 25, gezinsleden € 12,50 en jeugdleden € 10 per jaar.

Vergaderlocatie: Zaal van de speeltuinvereniging "Tuindorp"
Floralaan 20/B te Wageningen. Tel.: 0317-411601

Omslagfoto:
Escobaria vivipara var. Bisbeeana https://prairiebreak.blogspot.com